

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15024902	CEIP Plurilingüe Wenceslao Fernández Flórez	A Coruña	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Ciencias da Natureza	2º Pri.	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	17
4.2. Materiais e recursos didácticos	19
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	20
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	20
6. Medidas de atención á diversidade	21
7.1. Concreción dos elementos transversais	22
7.2. Actividades complementarias	23
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	23
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	24
9. Outros apartados	25

1. Introducción

O Decreto 155/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, enuncia entre os obxectivos da etapa o "h": coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura. Este é o obxectivo máis relacionado coa área de Ciencias da Natureza, que se concibe como un ámbito cuxo obxectivo principal é que as nenas e os nenos cheguen a ser persoas activas, responsables e respectuosas co mundo en que viven. Así, a aprendizaxe nesta área supón comprender a ciencia como un proceso de investigación, tomando como base e eixo central da materia o método científico.

Para lograr isto, o alumnado debe adquirir conceptos, destrezas e actitudes relacionadas cos distintos contidos nos que se organiza a área nos seus bloques, relativos á cultura científica, a vida no noso planeta; materia, forzas e enerxía; e tecnoloxía e dixitalización.

Para o contexto concreto do centro, hai que destacar que o cine será o fío condutor deste curso (por ser a temática do PDI), xa que se traballará sobre o mesmo de forma interdisciplinaria en todas as materias e, ademais, é o grande protagonista da área de Proxecto Competencial.

Así, esta programación didáctica está dirixida aos dous grupos que conforman o nivel, moi heteroxéneos, de 25 alumnos e alumnas de entre 7 e 8 anos de idade cada un. Cómpre destacar o énfase que se fará no vocabulario en lingua galega, xa que o 100% do alumnado é castelanfalante e hai algúns e algunhas que amosan mesmo rexeitamento ao seu emprego.

Empregarase, principalmente, o traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, prestando atención ao asentamento das normas básicas para traballar deste modo ao principio do curso. A área de Ciencias da Natureza ten contidos que, traballados mediante dinámicas de grupo e xogos, resultan moito máis motivadores.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Expor e dar resposta a cuestións científicas sinxelas, utilizando diferentes técnicas, instrumentos e modelos propios do pensamento científico, para interpretar e explicar feitos e fenómenos que ocorren no medio natural.	1-2-3		2-4	1-2		4		
OBX2 - Coñecer e tomar conciencia do propio corpo, así como das emocións e sentimentos propios e alleos, aplicando o coñecemento científico, para desenvolver hábitos saudables e para conseguir o benestar físico, emocional e social.			5		1-2-3	3		
OBX3 - Identificar as características dos diferentes elementos ou sistemas do medio natural, analizando a súa organización e propiedades, e establecendo relacións entre estes, para recoñecer o seu valor, conservalo, melloralo e emprender accións para o seu uso responsable.			1-2-4-5	1		4	1	1
OBX4 - Identificar as causas e consecuencias da intervención humana na contorna, para mellorar a capacidade de afrontar problemas, buscar solucións e actuar de maneira individual e cooperativa na súa resolución, e para poñer en práctica estilos de vida sustentables e consecuentes co respecto, o coidado e a protección das persoas e do planeta.	5		2-5		4	1-3-4	1	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX5 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura, responsable e eficiente, para buscar información, comunicarse e traballar de maneira individual, en equipo e en rede, e para reelaborar e crear contido dixital de acordo coas necesidades dixitais do contexto educativo.	3		4	1-2-3-4-5				4
OBX6 - Resolver problemas a través de proxectos de deseño e da aplicación do pensamento computacional, para xerar cooperativamente un produto creativo e innovador que responda a necesidades concretas.			3-4	5	3-4-5		1-3	4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Medramos e cambiamos	A situación de aprendizaxe que propoñemos coloca o alumnado no centro da aprendizaxe. Nesta ocasión son invitados a reflexionar sobre os cambios que se van producindo nos seus corpos ao longo da vida e a que realicen preguntas sobre o seu funcionamento corporal e sobre a importancia dos hábitos saudables en alimentación, hixiene, ocio e descanso para favorecer un bo desenvolvemento tanto do corpo como da mente.	16	12	X		
2	A saúde é importante	Nesta ocasión, a situación de aprendizaxe trata de investigar sobre o bo estado de saúde dos noso alumnado e, para iso, promoverase manter e mellorar hábitos saudables diarios baseados na hixiene, alimentación, exercicio e descanso, así como acudir periodicamente ás revisións pediátricas recomendadas. Gozar de boa saúde produce que o noso corpo funcione correctamente e que nos sintamos ben tanto física como emocionalmente; por iso, tamén é importante coidar as relacións sociais entre o alumnado, procurando que sexan o máis sas e saudables.	17	13	X		
3	Clasificamos animais	A situación de aprendizaxe permítelle ao alumnado centrarse no mundo animal e nos	16	10		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	Clasificamos animais	diferentes hábitats existentes. Invítase os estudantes a coñecer os diferentes grupos de animais segundo a súa clasificación, características e adaptabilidade co contorno. A través da observación da fauna existente preténdese estimular a curiosidade do alumnado e subliñar a importancia da dependencia nas relacións entre todos os seres vivos para a supervivencia das especies.	16	10		X	
4	Identificamos plantas	A situación de aprendizaxe sinala a ruta que lle permite ao alumnado ir afondando no estudo e respecto cara ao contorno natural, recoñecendo a importancia das árbores e as plantas para o sustento de todo o ecosistema e a supervivencia dos animais, xa que estas son imprescindibles como alimento e refuxio, emiten osíxeno e mesmo serven como materia prima na fabricación doutros produtos.	17	12		X	
5	Facemos experimentos	A situación de aprendizaxe parte da análise do método científico e os pasos que hai que seguir para a análise de calquera fenómeno que non saibamos explicar e que aconteza ao noso arredor. A través da aplicación do método científico e da experimentación con diferentes materiais, os estudantes tratarán de comprender fenómenos relacionados coa mestura de substancias, a luz e o seu impacto sobre diferentes materiais máis ou menos translúcidos, e mesmo o impacto de ondas sonoras e a súa conversión en sons de diversa índole.	17	11			X
6	Navegamos por Internet	Na actualidade facemos un uso frecuente de Internet para acceder a calquera tipo de información ou como medio para interactuar con outras persoas. Na situación de aprendizaxe desta unidade propónselles aos alumnos e alumnas unha serie de medidas que promoven o uso axeitado das tecnoloxías da información. Transmitíranse valores cívicos necesarios para que o alumnado mostre respecto polas normas de uso e de seguridade no manexo das tecnoloxías da información e, á súa vez, potenciarase o desenvolvemento dun pensamento crítico persoal para que reflexione sobre o uso individual que realiza das redes e outras plataformas.	17	12			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Medramos e cambiamos	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Recoñecer hábitos de vida saudables, valorando a importancia dunha alimentación variada, equilibrada e sustentable, a hixiene, o exercicio físico, o contacto coa natureza, o descanso e o uso adecuado das tecnoloxías.	Practicar hábitos de vida saudable.	PE	25
CA2.4 - Coñecer as principais partes do corpo, identificando os órganos implicados na realización das funcións vitais.	Coñecer as principais partes do corpo.		
CA3.4 - Mostrar hábitos de vida sustentable e tomar conciencia da importancia do respecto, os coidados e a protección do planeta, identificando a relación da vida das persoas coas súas accións sobre os elementos e recursos do medio.	Mostrar hábitos de vida sustentable.		
CA1.1 - Formular preguntas e realizar predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos a través da observación.	Facer predicións sobre fenómenos próximos a través da observación.	TI	75
CA1.2 - Buscar información sinxela de diferentes fontes seguras e fiables de forma guiada, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural.	Buscar información sinxela, relacionada con medio natural, en fontes seguras.		
CA1.4 - Comunicar de forma oral ou gráfica o resultado das investigacións con axuda dun guión, comparando a información e resultados obtidos coas predicións realizadas.	Comunicar de forma oral ou gráfica o resultado das investigacións.		
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Identificar as características e as propiedades dos elementos do medio natural.		
CA3.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación, utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Utilizar ferramentas e procesos adecuados para identificar as características dos elementos do medio natural.		
CA4.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura.	Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura.		
CA4.2 - Realizar, de forma guiada, un produto final sinxelo que dea solución a un problema de deseño, probando en equipo diferentes prototipos e utilizando de forma segura os materiais adecuados.	Deseñar, en equipo, de forma guiada, un produto final sinxelo, usando os materiais adecuados.		
CA4.5 - Traballar de forma cooperativa, respectando as normas básicas de convivencia.	Respectar as normas básicas de convivencia.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Iniciación ao coñecemento científico presente na vida cotiá tendo en conta a importancia do coidado do planeta. - Fomento da curiosidade e da iniciativa na realización das diferentes investigacións a través da observación e formulación de hipótese. - Iniciación ás técnicas de indagación, de maneira individual ou en equipo, adecuadas ás necesidades da investigación. - As adaptacións dos seres vivos ao seu hábitat, concibido como o lugar no que cobren as súas necesidades. - Hábitos saudables relacionados co benestar físico do ser humano: hixiene, alimentación variada, equilibrada e sustentable, exercicio físico, contacto coa natureza, descanso e coidado do corpo como medio para previr posibles enfermidades. - Recoñecemento dos cambios do corpo a través do tempo. As etapas da vida. - Observación, identificación e función das principais partes do corpo. Ósos, articulacións e músculos. - Introducción das funcións de relación, reprodución e nutrición como funcións vitais. Principais órganos implicados. - Hábitos saudables relacionados co benestar emocional e social: estratexias de identificación das propias emocións e respecto polas dos demais. Sensibilidade e aceptación da diversidade presente na aula e na sociedade. Educación afectivo-sexual. - Uso responsable dos materiais: reducir, reutilizar e reciclar. - Dixitalización da contorna persoal de aprendizaxe - Coñecemento dos compoñentes básicos dun computador. - Identificación, clasificación e funcións dos dispositivos dixitais da contorna de aprendizaxe, así como a súa manipulación. - Recursos dixitais para comunicarse con persoas coñecidas en contornas coñecidas e seguros. - Proxectos de deseño e pensamento computacional - Estratexias básicas de traballo en equipo.

UD	Título da UD	Duración
2	A saúde é importante	13

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Identificar as características e as propiedades dos elementos do medio natural.	PE	25
CA3.4 - Mostrar hábitos de vida sustentable e tomar conciencia da importancia do respecto, os coidados e a protección do planeta, identificando a relación da vida das persoas coas súas accións sobre os elementos e recursos do medio.	Mostrar hábitos de vida sustentable.		
CA3.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación, utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Utilizar ferramentas e procesos adecuados para identificar as características dos elementos do medio natural.		
CA1.1 - Formular preguntas e realizar predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos a través da observación.	Facer predicións sobre fenómenos próximos a través da observación	TI	75
CA1.2 - Buscar información sinxela de diferentes fontes seguras e fiables de forma guiada, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural.	Buscar información sinxela, relacionada co medio natural, en fontes seguras.		
CA1.3 - Participar en experimentos guiados, de maneira individual ou en equipo, utilizando diferentes técnicas de indagación, empregando instrumentos de forma segura e rexistrando datos de maneira sinxela.	Participar en experimentos guiados, de maneira individual ou en equipo.		
CA2.2 - Mostrar actitudes de respecto para o gozo da natureza, recoñecéndoa como un ben común.	Mostrar actitudes de respecto para o gozo da natureza.		
CA2.5 - Distinguir accións que favorezan o benestar emocional e social, recoñecendo as emocións propias e as dos demais e identificando as relacións familiares e escolares ás que pertence.	Distinguir accións que favorezan o benestar emocional e social.		
CA3.2 - Recoñecer a través de pequenas investigacións o comportamento da luz e do son ante diferentes corpos.	Realizar experimentos sinxelos con máquinas e outros dispositivos.		
CA4.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura.	Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura.		
CA4.3 - Mostrar de forma oral ou gráfica o produto final dos proxectos de deseño, explicando os pasos seguidos con axuda dun guión.	Mostrar de forma oral ou gráfica o produto final dos proxectos de deseño.		
CA4.4 - Participar na resolución guiada de problemas sinxelos de programación utilizando o pensamento computacional.	Resolver problemas de programación simples.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Iniciación ao coñecemento científico presente na vida cotiá tendo en conta a importancia do coidado do planeta.
- Fomento da curiosidade e da iniciativa na realización das diferentes investigacións a través da observación e

Contidos

- formulación de hipótese.
- Iniciación ás técnicas de indagación, de maneira individual ou en equipo, adecuadas ás necesidades da investigación.
- Realización de experimentos sinxelos utilizando o método científico de forma guiada.
- Uso de instrumentos para realizar observacións e medicións sinxelas rexistrando os datos obtidos.
- Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións.
- Elaboración guiada de textos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións.
- As adaptacións dos seres vivos ao seu hábitat, concibido como o lugar no que cobren as súas necesidades.
- Observación dun animal ou dunha planta, no seu medio natural ou reproducindo o medio no centro educativo.
- Hábitos saudables relacionados co benestar físico do ser humano: hixiene, alimentación variada, equilibrada e sustentable, exercicio físico, contacto coa natureza, descanso e coidado do corpo como medio para previr posibles enfermidades.
- Recoñecemento dos cambios do corpo a través do tempo. As etapas da vida.
- Observación, identificación e función das principais partes do corpo. Ósos, articulacións e músculos.
- Introducción das funcións de relación, reprodución e nutrición como funcións vitais. Principais órganos implicados.
- Hábitos saudables relacionados co benestar emocional e social: estratexias de identificación das propias emocións e respecto polas dos demais. Sensibilidade e aceptación da diversidade presente na aula e na sociedade. Educación afectivo-sexual.
- Identificación da materia e das súas propiedades.
- Propiedades observables dos materiais, a súa orixe e o seu uso en obxectos da vida cotiá de acordo coas necesidades de deseño para os que foron fabricados.
- A luz e o son como formas de enerxía presentes na vida cotiá.
- Observación e identificación de máquinas e aparellos da súa contorna.
- Uso responsable dos materiais: reducir, reutilizar e reciclar.
- Dixitalización da contorna persoal de aprendizaxe
- Coñecemento dos compoñentes básicos dun computador.
- Identificación, clasificación e funcións dos dispositivos dixitais da contorna de aprendizaxe, así como a súa manipulación.
- Recursos dixitais para comunicarse con persoas coñecidas en contornas coñecidas e seguros.
- Proxectos de deseño e pensamento computacional
- Estratexias básicas de traballo en equipo.

UD	Título da UD	Duración
3	Clasificamos animais	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Identificar as características e as propiedades dos elementos do medio natural.	PE	30
CA3.4 - Mostrar hábitos de vida sustentable e tomar conciencia da importancia do respecto, os coidados e a protección do planeta, identificando a relación da vida das persoas coas súas accións sobre os elementos e recursos do medio.	Mostrar hábitos de vida sustentable.		
CA3.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación, utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Utilizar ferramentas e procesos adecuados para identificar as características dos elementos do medio natural.		
CA1.1 - Formular preguntas e realizar predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos a través da observación.	Facer predicións sobre fenómenos próximos a través da observación.	TI	70
CA1.2 - Buscar información sinxela de diferentes fontes seguras e fiables de forma guiada, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural.	Buscar información sinxela, relacionada co medio natural, en fontes seguras.		
CA1.3 - Participar en experimentos guiados, de maneira individual ou en equipo, utilizando diferentes técnicas de indagación, empregando instrumentos de forma segura e rexistrando datos de maneira sinxela.	Participar en experimentos guiados, de maneira individual ou en equipo.		
CA2.2 - Mostrar actitudes de respecto para o gozo da natureza, recoñecéndoa como un ben común.	Mostrar actitudes de respecto para o gozo da natureza.		
CA2.5 - Distinguir accións que favorezan o benestar emocional e social, recoñecendo as emocións propias e as dos demais e identificando as relacións familiares e escolares ás que pertence.	Distinguir accións que favorezan o benestar emocional e social.		
CA3.2 - Recoñecer a través de pequenas investigacións o comportamento da luz e do son ante diferentes corpos.	Realizar experimentos sinxelos con máquinas e outros dispositivos.		
CA4.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura.	Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura.		
CA4.3 - Mostrar de forma oral ou gráfica o produto final dos proxectos de deseño, explicando os pasos seguidos con axuda dun guión.	Mostrar de forma oral ou gráfica o produto final dos proxectos de deseño.		
CA4.4 - Participar na resolución guiada de problemas sinxelos de programación utilizando o pensamento computacional.	Resolver problemas de programación simples.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Iniciación ao coñecemento científico presente na vida cotiá tendo en conta a importancia do coidado do planeta. - Fomento da curiosidade e da iniciativa na realización das diferentes investigacións a través da observación e formulación de hipótese. - Iniciación ás técnicas de indagación, de maneira individual ou en equipo, adecuadas ás necesidades da investigación. - Realización de experimentos sinxelos utilizando o método científico de forma guiada. - Uso de instrumentos para realizar observacións e medicións sinxelas rexistrando os datos obtidos. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - Elaboración guiada de textos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións. - As adaptacións dos seres vivos ao seu hábitat, concibido como o lugar no que cobren as súas necesidades. - Observación dun animal ou dunha planta, no seu medio natural ou reproducindo o medio no centro educativo. - Clasificación e identificación de animais e plantas da súa contorna a partir das súas características observables. - Importancia no coidado e respecto cara aos seres vivos e a contorna na que viven, evitando a degradación do chan, do aire ou da auga. - Hábitos saudables relacionados co benestar emocional e social: estratexias de identificación das propias emocións e respecto polas dos demais. Sensibilidade e aceptación da diversidade presente na aula e na sociedade. Educación afectivo-sexual. - Identificación da materia e das súas propiedades. - Propiedades observables dos materiais, a súa orixe e o seu uso en obxectos da vida cotiá de acordo coas necesidades de deseño para os que foron fabricados. - Uso responsable dos materiais: reducir, reutilizar e reciclar. - Dixitalización da contorna persoal de aprendizaxe - Coñecemento dos compoñentes básicos dun computador. - Identificación, clasificación e funcións dos dispositivos dixitais da contorna de aprendizaxe, así como a súa manipulación. - Recursos dixitais para comunicarse con persoas coñecidas en contornas coñecidas e seguros. - Proxectos de deseño e pensamento computacional - Estratexias básicas de traballo en equipo.

UD	Título da UD	Duración
4	Identificamos plantas	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Identificar as características e as propiedades dos elementos do medio natural.	PE	25
CA2.4 - Coñecer as principais partes do corpo, identificando os órganos implicados na realización das funcións vitais.	Coñecer as principais partes do corpo.		
CA3.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación, utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Utilizar ferramentas e procesos adecuados para identificar as características dos elementos do medio natural.		
CA1.1 - Formular preguntas e realizar predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos a través da observación.	Facer predicións sobre fenómenos próximos a través da observación	TI	75
CA1.2 - Buscar información sinxela de diferentes fontes seguras e fiables de forma guiada, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural.	Buscar información sinxela, relacionada co medio natural, en fontes seguras.		
CA1.4 - Comunicar de forma oral ou gráfica o resultado das investigacións con axuda dun guión, comparando a información e resultados obtidos coas predicións realizadas.	Comunicar de forma oral ou gráfica o resultado das investigacións.		
CA2.3 - Recoñecer hábitos de vida saudables, valorando a importancia dunha alimentación variada, equilibrada e sustentable, a hixiene, o exercicio físico, o contacto coa natureza, o descanso e o uso adecuado das tecnoloxías.	Practicar hábitos de vida saudable.		
CA3.3 - Analizar o efecto das forzas sobre determinados obxectos de uso común, realizando experiencias sinxelas con máquinas e aparellos.	Identificar a relación da vida das persoas coas súas accións sobre o medio ambiente.		
CA3.4 - Mostrar hábitos de vida sustentable e tomar conciencia da importancia do respecto, os coidados e a protección do planeta, identificando a relación da vida das persoas coas súas accións sobre os elementos e recursos do medio.	Mostrar hábitos de vida sustentable.		
CA4.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura.	Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura.		
CA4.2 - Realizar, de forma guiada, un produto final sinxelo que dea solución a un problema de deseño, probando en equipo diferentes prototipos e utilizando de forma segura os materiais adecuados.	Deseñar, en equipo, de forma guiada, un produto final sinxelo, usando os materiais adecuados.		
CA4.5 - Traballar de forma cooperativa, respectando as normas básicas de convivencia.	Respectar as normas básicas de convivencia.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Iniciación ao coñecemento científico presente na vida cotiá tendo en conta a importancia do coidado do planeta.

Contidos

- Fomento da curiosidade e da iniciativa na realización das diferentes investigacións a través da observación e formulación de hipótese.
- Iniciación ás técnicas de indagación, de maneira individual ou en equipo, adecuadas ás necesidades da investigación.
- As adaptacións dos seres vivos ao seu hábitat, concibido como o lugar no que cobren as súas necesidades.
- Clasificación e identificación de animais e plantas da súa contorna a partir das súas características observables.
- Importancia no coidado e respecto cara aos seres vivos e a contorna na que viven, evitando a degradación do chan, do aire ou da auga.
- Hábitos saudables relacionados co benestar emocional e social: estratexias de identificación das propias emocións e respecto polas dos demais. Sensibilidade e aceptación da diversidade presente na aula e na sociedade. Educación afectivo-sexual.
- Uso responsable dos materiais: reducir, reutilizar e reciclar.
- Dixitalización da contorna persoal de aprendizaxe
- Coñecemento dos compoñentes básicos dun computador.
- Identificación, clasificación e funcións dos dispositivos dixitais da contorna de aprendizaxe, así como a súa manipulación.
- Recursos dixitais para comunicarse con persoas coñecidas en contornas coñecidas e seguros.
- Proxectos de deseño e pensamento computacional
- Estratexias básicas de traballo en equipo.

UD	Título da UD	Duración
5	Facemos experimentos	11

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Identificar as características e as propiedades dos elementos do medio natural.	PE	30
CA2.4 - Coñecer as principais partes do corpo, identificando os órganos implicados na realización das funcións vitais.	Coñecer as principais partes do corpo.		
CA3.4 - Mostrar hábitos de vida sustentable e tomar conciencia da importancia do respecto, os coidados e a protección do planeta, identificando a relación da vida das persoas coas súas accións sobre os elementos e recursos do medio.	Mostrar hábitos de vida sustentable.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación, utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Utilizar ferramentas e procesos adecuados para identificar as características dos elementos do medio natural.		
CA1.1 - Formular preguntas e realizar predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos a través da observación.	Facer predicións sobre fenómenos próximos a través da observación.	TI	70
CA1.2 - Buscar información sinxela de diferentes fontes seguras e fiables de forma guiada, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural.	Buscar información sinxela, relacionada co medio natural, en fontes seguras.		
CA1.4 - Comunicar de forma oral ou gráfica o resultado das investigacións con axuda dun guión, comparando a información e resultados obtidos coas predicións realizadas.	Comunicar de forma oral ou gráfica o resultado das investigacións.		
CA2.3 - Recoñecer hábitos de vida saudables, valorando a importancia dunha alimentación variada, equilibrada e sustentable, a hixiene, o exercicio físico, o contacto coa natureza, o descanso e o uso adecuado das tecnoloxías.	Practicar hábitos de vida saudable.		
CA3.3 - Analizar o efecto das forzas sobre determinados obxectos de uso común, realizando experiencias sinxelas con máquinas e aparellos.	Identificar a relación da vida das persoas coas súas accións sobre o medio ambiente.		
CA4.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura.	Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura.		
CA4.2 - Realizar, de forma guiada, un produto final sinxelo que dea solución a un problema de deseño, probando en equipo diferentes prototipos e utilizando de forma segura os materiais adecuados.	Deseñar, en equipo, de forma guiada, un produto final sinxelo, usando os materiais adecuados.		
CA4.5 - Traballar de forma cooperativa, respectando as normas básicas de convivencia.	Respectar as normas básicas de convivencia.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Iniciación ao coñecemento científico presente na vida cotiá tendo en conta a importancia do coidado do planeta. - Fomento da curiosidade e da iniciativa na realización das diferentes investigacións a través da observación e formulación de hipótese. - Iniciación ás técnicas de indagación, de maneira individual ou en equipo, adecuadas ás necesidades da investigación. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - Elaboración guiada de textos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións. - As adaptacións dos seres vivos ao seu hábitat, concibido como o lugar no que cobren as súas necesidades. - Hábitos saudables relacionados co benestar emocional e social: estratexias de identificación das propias emocións e respecto polas dos demais. Sensibilidade e aceptación da diversidade presente na aula e na sociedade. Educación afectivo-sexual.

Contidos

- Identificación da materia e das súas propiedades.
- Propiedades observables dos materiais, a súa orixe e o seu uso en obxectos da vida cotiá de acordo coas necesidades de deseño para os que foron fabricados.
- As substancias puras e as mesturas: distinguir e separar mesturas heteroxéneas mediante distintos medios a través da experimentación.
- A luz e o son como formas de enerxía presentes na vida cotiá.
- Observación e identificación de máquinas e aparellos da súa contorna.
- Estruturas resistentes, estables e útiles. Experimentación e observación dos efectos das forzas sobre estruturas construídas con materiais de uso común na aula.
- Uso responsable dos materiais: reducir, reutilizar e reciclar.
- Dixitalización da contorna persoal de aprendizaxe
- Coñecemento dos compoñentes básicos dun computador.
- Identificación, clasificación e funcións dos dispositivos dixitais da contorna de aprendizaxe, así como a súa manipulación.
- Recursos dixitais para comunicarse con persoas coñecidas en contornas coñecidas e seguros.
- Proxectos de deseño e pensamento computacional
- Identificación e clasificación de materiais, ferramentas e obxectos adecuados para a montaxe dun proxecto sinxelo relacionado coa vida cotiá.
- Fases dos proxectos de deseño: identificación de necesidades, deseño, prototipado e comunicación.
- Iniciación á programación adaptándose ao nivel de comprensión e á súa manipulación (plataformas dixitais de iniciación á programación, robótica educativa...).
- Estratexias básicas de traballo en equipo.

UD	Título da UD	Duración
6	Navegamos por Internet	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Identificar as características e as propiedades dos elementos do medio natural.	PE	25
CA3.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación, utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Utilizar ferramentas e procesos adecuados para identificar as características dos elementos do medio natural.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Mostrar de forma oral ou gráfica o produto final dos proxectos de deseño, explicando os pasos seguidos con axuda dun guión.	Mostrar de forma oral ou gráfica o produto final dos proxectos de deseño.		
CA1.1 - Formular preguntas e realizar predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos a través da observación.	Facer predicións sobre fenómenos próximos a través da observación.	TI	75
CA1.2 - Buscar información sinxela de diferentes fontes seguras e fiables de forma guiada, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural.	Buscar información sinxela, relacionada co medio natural, en fontes seguras.		
CA1.3 - Participar en experimentos guiados, de maneira individual ou en equipo, utilizando diferentes técnicas de indagación, empregando instrumentos de forma segura e rexistrando datos de maneira sinxela.	Participar en experimentos guiados, de maneira individual ou en equipo.		
CA2.2 - Mostrar actitudes de respecto para o gozo da natureza, recoñecéndoa como un ben común.	Mostrar actitudes de respecto para o gozo da natureza.		
CA2.5 - Distinguir accións que favorezan o benestar emocional e social, recoñecendo as emocións propias e as dos demais e identificando as relacións familiares e escolares ás que pertence.	Distinguir accións que favorezan o benestar emocional e social.		
CA3.2 - Recoñecer a través de pequenas investigacións o comportamento da luz e do son ante diferentes corpos.	Realizar experimentos sinxelos con máquinas e outros dispositivos.		
CA3.4 - Mostrar hábitos de vida sustentable e tomar conciencia da importancia do respecto, os coidados e a protección do planeta, identificando a relación da vida das persoas coas súas accións sobre os elementos e recursos do medio.	Mostrar hábitos de vida sustentable.		
CA4.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura.	Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura.		
CA4.4 - Participar na resolución guiada de problemas sinxelos de programación utilizando o pensamento computacional.	Resolver problemas de programación simples.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Iniciación ao coñecemento científico presente na vida cotiá tendo en conta a importancia do coidado do planeta. - Fomento da curiosidade e da iniciativa na realización das diferentes investigacións a través da observación e formulación de hipótese. - Iniciación ás técnicas de indagación, de maneira individual ou en equipo, adecuadas ás necesidades da investigación. - Realización de experimentos sinxelos utilizando o método científico de forma guiada. - Uso de instrumentos para realizar observacións e medicións sinxelas rexistrando os datos obtidos. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - Elaboración guiada de textos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións.

Contidos

- As adaptacións dos seres vivos ao seu hábitat, concibido como o lugar no que cobren as súas necesidades.
- Observación dun animal ou dunha planta, no seu medio natural ou reproducindo o medio no centro educativo.
- Importancia no coidado e respecto cara aos seres vivos e a contorna na que viven, evitando a degradación do chan, do aire ou da auga.
- Hábitos saudables relacionados co benestar físico do ser humano: hixiene, alimentación variada, equilibrada e sustentable, exercicio físico, contacto coa natureza, descanso e coidado do corpo como medio para previr posibles enfermidades.
- Observación, identificación e función das principais partes do corpo. Ósos, articulacións e músculos.
- Introducción das funcións de relación, reprodución e nutrición como funcións vitais. Principais órganos implicados.
- Hábitos saudables relacionados co benestar emocional e social: estratexias de identificación das propias emocións e respecto polas dos demais. Sensibilidade e aceptación da diversidade presente na aula e na sociedade. Educación afectivo-sexual.
- A luz e o son como formas de enerxía presentes na vida cotiá.
- Observación e identificación de máquinas e aparellos da súa contorna.
- Estructuras resistentes, estables e útiles. Experimentación e observación dos efectos das forzas sobre estruturas construídas con materiais de uso común na aula.
- Uso responsable dos materiais: reducir, reutilizar e reciclar.
- Dixitalización da contorna persoal de aprendizaxe
- Coñecemento dos compoñentes básicos dun computador.
- Identificación, clasificación e funcións dos dispositivos dixitais da contorna de aprendizaxe, así como a súa manipulación.
- Recursos dixitais para comunicarse con persoas coñecidas en contornas coñecidas e seguros.
- Proxectos de deseño e pensamento computacional
- Identificación e clasificación de materiais, ferramentas e obxectos adecuados para a montaxe dun proxecto sinxelo relacionado coa vida cotiá.
- Fases dos proxectos de deseño: identificación de necesidades, deseño, prototipado e comunicación.
- Iniciación á programación adaptándose ao nivel de comprensión e á súa manipulación (plataformas dixitais de iniciación á programación, robótica educativa...).
- Estratexias básicas de traballo en equipo.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Desde o punto de vista da metodoloxía, é importante poñer o foco nunha educación integral orientada a formar persoas...

- Indagadoras e analíticas.
- Informadas e cultas.
- Reflexivas e críticas.
- Boas comunicadoras.
- Colaboradoras e participativas.
- Comprometidas e éticas.

- Creativas.
- Respectuosas e con mentalidade aberta.

Tamén é importante o desenvolvemento sostible desde o punto de vista ambiental e social: para educar cidadáns e cidadás globais, persoas comprometidas consigo mesmas, cos demais e co planeta. Todos os elementos deben ser orientados a que o alumnado reflexione sobre os retos do século XXI e deben contribuír á construción dun mundo mellor.

Así, hai un proxecto conectado coa realidade que promove a aprendizaxe competencial. Para iso, cada unidade didáctica organízase ao redor dunha situación de aprendizaxe, unha experiencia de aprendizaxe (problema, tema, reto...) motivadora, real e próxima ao alumnado. As unidades seguen unha ruta didáctica en catro fases:

- Espertar a curiosidade do alumno/a e tomar conciencia da situación-problema.
- Aprendizaxe orientada cara os contidos necesarios e o desenvolvemento das habilidades de pensamento.
- Aplicación do aprendido en tarefas complexas, con forte sentido competencial e actitudinal.
- Consolidación, valoración do aprendido e personalización.

Outras concrecións metodolóxicas importantes son as seguintes:

- Aprendizaxe personalizada mediante a flexibilización de adaptacións para que responda á diversidade de realidades educativas.
 - Avaliación formativa para avaliar todas as fases do proceso educativo, cunha gran diversidade de instrumentos, incluíndo a participación do propio estudante
 - Ensino dixital para desenvolver a competencia dixital do alumnado e tamén como ferramenta de ensino e aprendizaxe.
 - Enfoque multidisciplinar. Aínda que cada área ten sentido propio, realízanse un gran número de dinámicas interdisciplinares que contribúen a unha aprendizaxe profunda e que permiten interrelacionar saberes e fortalecer as aprendizaxes das áreas instrumentais.
- Integración de novos saberes:

- Alfabetización informacional.
- Competencias STEAM.

Na área de Ciencias da Natureza, a orientación vén dada polo espírito da Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría; isto implica un enfoque centrado na indagación e a experimentación que debe presidir todas as situacións de aprendizaxe. Desde esta perspectiva, os aspectos metodolóxicos máis destacados son:

- Aprendizaxe colaborativa. Normalmente, será levada a cabo en grupos heteroxéneos de catro persoas. A complexidade do traballo colaborativo irá crescendo ao longo do curso, a medida que o alumnado avance na xestión dos seus recursos e dos conflitos que poidan aparecer. Así, será moi guiado ao principio, buscando unha progresiva autonomía. Esta aprendizaxe colaborativa estará intercalada con momentos nos que se aplicarán estruturas cooperativas. Estas son un paso intermedio entre a aprendizaxe colaborativa e a cooperativa, xa que esta última require de moitas condicións complexas para cumprilas en 2º de Primaria: para falar de aprendizaxe cooperativa, o profesorado ten que realizar unha función proactiva, distribuír ao alumnado en grupos, propoñer normas e repartir roles, entre outros aspectos. Algunhas estruturas cooperativas a aplicar serán "1-2-4", "Equipos de oíntes", "Folio xiratorio", "Lapis ao centro", "Xemelgos lectores", "Reparte e aprende", "Coñecemos palabras xuntas" ou "Rallyrobin e Roundrobin".

- Investigación e indagación. A aprendizaxe por indagación é unha metodoloxía de ensino-aprendizaxe na que o alumnado debe atopar solucións a unha situación problema a partir dun proceso de investigación. Esta metodoloxía céntrase en afrontar problemas e no traballo colaborativo. Preténdese potenciar o traballo de habilidades requiridas para unha persoa nun mundo cambiante: buscamos formar cidadáns e cidadás resolutivas, capaces de traballar en equipo e cun pensamento crítico. Estreitamente relacionada coa introdución ao método científico necesario para a investigación e, por tanto, coa resolución de problemas relacionados co medio. Hai que ter en conta que a aprendizaxe require tempo para a asimilación e que é, por tanto, fundamental crear espazos de reflexión. Así, formularanse situacións problemas a partir das cales o alumnado deberá propoñer hipóteses que deberán ser validadas ou refutadas mediante a observación, procuras bibliográficas moi sinxelas, mediante evidencias empíricas, interpretando datos de forma guiada... A partir de aquí, deben propoñer respostas ou predicións e expoñelas de bforma argumentada, sempre con adecuación á súa idade e a partir de modelos dados.

- Gamificación. A gamificación gañou terreo nos últimos anos grazas ao seu carácter lúdico, demostrando diferentes profesionais como Miralles Martínez e Gómez Carrasco (2020) que o seu éxito repercute na motivación do alumnado, sendo esta unha das súas máis aclamadas potencialidades. Así, en cada unidade didáctica haberá diversas actividades gamificadas. Por exemplo, unha compra no supermercado con tarxetas de alimentos ou un xogo de elaboración do menú máis saudable, no que os equipos se clasificarán para obter puntos con cada plato e,

finalmente, recibirán un distintivo segundo a puntuación conseguida.

- Emprego de material manipulativo e fomento da experimentación e as saídas ao medio natural. Estreitamente relacionada coa investigación e a indagación, fomentaremos o emprego de material manipulativo para experimentar, favorecendo sempre unha aprendizaxe significativa que supoña un contacto real e directo, sempre que se poida, co obxecto de estudo, en lugar de realizar únicamente unha explicación teórica a partires dun libro. Por exemplo: ao estudar as plantas, ler sobre elas e realizar procuras para saber máis non será suficiente, tamén será fundamental saír ao medio para poder estar en contacto con elas, neste caso, será no horto escolar do que dispoñemos.

- Experiencias con simulacións virtuais. Para achegar ao alumnado a realidades que non están ao seu alcance, utilizaremos aplicacións informáticas e programas de simulación virtual. Un exemplo pode ser Stellarium, que achega unha simulación moi precisa do ceo. Tamén están as simulacións interactivas de eduMedia, que permiten, entre moitas cousas, observar as correntes oceánicas, o ciclo da auga ou o ciclo da enerxía nun ecosistema.

Secuenciación do proxecto cooperativo (reto) ao final de cada trimestre:

O reto é unha situación de aprendizaxe transversal que se aborda nas diferentes áreas desde a perspectiva propia de cada disciplina. Deste xeito, todas as áreas contribúen, desde os seus enfoques particulares, á formulación global do proxecto, integrando saberes para que o alumnado avance nas súas competencias, relacione aprendizaxes e sexa protagonista da súa evolución.

Durante o reto, que terá lugar ao remate da última unidade didáctica de cada trimestre, serán aplicados os coñecementos adquiridos no trimestre a través de diferentes actividades nas distintas áreas e ámbitos, que se conxugarán e modularán para realizar un traballo cooperativo e que permitirán ao alumnado aprender a valorar os resultados do proceso.

Nesta liña preténdese que o alumnado avance nos seguintes aspectos:

- A adquisición de novo vocabulario.
- O desenvolvemento da capacidade de iniciativa persoal e do espírito emprendedor para identificar problemas e propor solucións.
- A reflexión sobre a necesidade de facer un uso responsable dos diferentes elementos e materiais, tanxibles ou non, que interveñen nos retos.
- A realización de debates para defender ideas.
- O uso de habilidades sociais para planificar e desenvolver proxectos colaborativos.
- O desenvolvemento do espírito crítico para realizar valoracións e tomar as súas propias decisións.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Libro de texto
Material funxible: Libretas, cartolinas, lapis, ceras, rotuladores, goma, tesoiras, pegamento, regras...
Recursos informáticos: ordenador, pizarra dixital, tablets...
Biblioteca de aula e de centro
Xogos didácticos de aula
Material didáctico de aula
Material impreso: material de elaboración propia, material de reforzo e ampliación, contos, cómics, xornais...
Murais

Os materiais a utilizar ao longo do curso estarán acorde coa idade do alumnado. Para poder favorecer a súa experimentación e descubrimento, os xogos serán un aspecto esencial para o desenvolvemento de todas as unidades didácticas. Outro punto esencial é o uso da biblioteca tanto a de aula como a do centro, con libros adecuados a súa idade e intereses.

Os recursos dixitais empregados son numerosos e poden ampliarse ao longo do curso, se se presentase unha

situación na que se descubre un recurso non previsto que poida axudar ao traballo dos contidos que se está a realizar nese momento. En xeral, son os recursos do libro dixital, con actividades interactivas, vídeos, cancións e actividades de escoita e comprensión oral. O alumnado tamén ten acceso á aula virtual, que está aberta en todo momento e na que se irán subindo recursos que poderán empregar opcionalmente na casa, dirixidos ao reforzo ou á ampliación de contidos que estamos a traballar nese momento.

Quedan todos aqueles recursos materiais que pode elaborar, manual ou dixitalmente, a persoa docente ao longo do curso escolar, que respondan a unha necesidade concreta do momento. Entraría neste grupo calquera material que responda a estas características.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Os recursos para levar a cabo a avaliación inicial aplicaranse en dúas vías:

Do grupo clase:

- Intercambio de información no equipo docente sobre o grupo en xeral. Abordaranse todas as peculiaridades do grupo, as interaccións que se producen nel e as dinámicas que funcionaron ben ao longo do tempo. Tamén se incorporarán datos relativos a alumnos con necesidades especiais, discapacidades ou dificultades de aprendizaxe.

- Formulación de dinámicas de grupo para detectar como se relaciona o alumnado entre si e co profesorado. Este punto realizarase mediante a observación directa.

De cada alumno/a en particular

- Observación directa do seu traballo e da interacción cos outros.
- Entrevistas.
- Autoavaliación.
- Rutinas de pensamento.
- Cuestionarios de avaliación inicial.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	16	17	16	17	17	17	100
Proba escrita	25	25	30	25	30	25	27
Táboa de indicadores	75	75	70	75	70	75	73

Criterios de cualificación:

A avaliación da aprendizaxe do alumnado non pode axustarse a un só momento dado, senón que debe ser global e sistemática. O seu obxectivo non pode ser outro que o valorar o progreso alcanzado no desenvolvemento das competencias e no grao de coñecementos adquiridos. Ademais de global, tamén será continua e formativa. Ao longo do curso comprobarase o logro dos obxectivos propostos mediante os seguintes criterios de cualificación:

COÑECEMENTO DA MATERIA 60%

- Coñecementos avaliados en probas, escritas ou orais, traballos e proxectos individuais e colectivos.

TRABALLO 30%

- Traballo diario en clase.

- Exercicios de clase.

- Deberes.

- Caderno de clase.

ACTITUDE 10%

- Motivación, interese.
- Esfuerzo, atención, participación.
- Comportamento, respecto das normas de aula e de centro, colaboración no mantemento dun bo clima de aula.

Critérios de recuperación:

Dado que se trata dun currículo competencial e tendo en conta que os obxectivos de área se traballan en todas as avaliacións parciais, a recuperación se integrará na avaliación seguinte. Os instrumentos de avaliación empregados para avaliar os obxectivos de área a través dos criterios de avaliación suporán o emprego de contidos traballados nas avaliacións previas. Asemade, se a valoración dos criterios de cualificación se basea en determinados instrumentos, a recuperación dos obxectivos de área non acadados será avaliado a través do mesmo tipo de instrumentos de avaliación usados na avaliación suspensa.

No caso de alumnado con medidas de atención á diversidade, os instrumentos adaptaranse ás súas características. Actualizarase a cualificación no momento en que o alumnado recupere, dado que se trata dunha avaliación progresiva nun currículo en espiral.

6. Medidas de atención á diversidade

Na presente programación, as medidas de atención á diversidade seguen a liña do proposto pola recente Orde de 8 de setembro de 2022, que desenvolve o Decreto 229/2011. Así, un dos pilares fundamentais que guían a acción educativa e que permiten abordar conxuntamente a atención á diversidade xunto a inclusión é o Deseño Universal de Aprendizaxe (DUA). Prestaremos atención durante o desenvolvemento das sesións ao longo do curso a cumprir cos seguintes principios:

- Proporcionar múltiples formas de implicación na aprendizaxe. Activar as redes afectivas. Trátase de empregar diferentes estratexias para motivar ao alumnado, manter esa motivación e facilitar a súa participación activa no proceso de ensinoaprendizaxe.

- Proporcionar múltiples formas de representación da información. Activar as redes de recoñecemento. Seguindo este principio, presentarase a información ao alumnado en soportes variados e formatos distintos, tendo en conta as diferentes vías de acceso e procesamento de dita información.

- Proporcionar múltiples formas de acción e expresión da aprendizaxe. Activar as redes estratéxicas. Seguindo este principio, ofreceremos ao alumnado diferentes posibilidades para expresar o que saben, para organizarse e para planificarse. Exemplos de concreción do DUA na realidade na aula poden ser os seguintes: empregar diferentes temáticas e puntos de partida nas actividades para captar o interese do alumnado, utilizar o material didáctico descrito no apartado correspondente (que responde a múltiples e variadas formas de representar a información...) ou ofrecer ao alumnado a oportunidade de expresar o que sabe mediante soportes distintos: escrito, debuxo, explicación oral, deseño e/ou prototipado das ideas... Isto último é especialmente importante para atender a todos os nenos e nenas con independencia do seu nivel de madurez lectoescritora, que é moi heteroxéneo. Ademais, hai que destacar que, no nivel, están a aplicarse desde o inicio de curso medidas ordinarias e extraordinarias de atención á diversidade das recollidas na Orde do 8 de setembro de 2021. Así, respecto ás medidas ordinarias, están a aplicarse e, en previsión, aplicaranse:

- Adecuación da estrutura organizativa do centro, e da organización e xestión da aula ás características do alumnado.
- Adecuación das programacións didácticas ao alumnado e ás circunstancias do seu entorno.
- Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión. - Adaptación dos tempos, dos instrumentos e dos procedementos de avaliación.
- Apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria.
- Programas de habilidades e competencias sociais.

Tamén está a aplicarse unha medida extraordinaria de atención á diversidade. Trátase do apoio, tanto dentro como fóra da aula, a alumnado con necesidade específica de apoio educativo por parte do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe.

En ambos os dous grupos do nivel hai un alumno que non promocionou o curso pasado, polo que está a cursar de novo 2º de Educación Primaria. Para estes dous alumnos aplicaranse as medidas recollidas na Orde de 8 de setembro de 2021 e tamén na recente Orde de 26 de maio de 2023, principalmente a aplicación dun plan específico de reforzo que permita o correcto grao de adquisición das competencias clave correspondentes.

Por último, hai que destacar que, como a programación é un documento flexible, este apartado tamén o é, polo que,

de ser necesario, aplicaranse novas medidas de atención á diversidade para responder a necesidades que xurdan ao longo do curso, sempre dentro das condicións e temporalización, no seu caso, establecida pola normativa en materia de atención á diversidade.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - Comprensión lectora: estratexias antes, durante e despois da lectura. Comentario e opinión conxunta sobre as lecturas realizadas.	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral: produción oral espontánea e dirixida.	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Expresión escrita: escritura creativa.		X		X		X
ET.4 - Competencia dixital: alfabetización mediática e informacional, necesidade de contrastar informacións para verificala correctamente.	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Fomento da creatividade: deseño e prototipado de ideas, crear inventos que dean resposta a un problema sinxelo.		X	X	X	X	X
ET.6 - Igualdade entre mulleres e homes: perspectiva de xénero e rotura dos roles de xénero tradicionais. Vocacións científicas e mulleres importantes no ámbito da ciencia.	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación para a paz: resolución dialóxica dos conflitos.	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sustentable: día a día na aula con exemplos das merendas, o lixo xerado e o traballo nas conmemoracións relacionadas.	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Educación para a saúde: hábitos de vida saudable, importancia da dieta, do descanso e do exercicio físico.	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.10 - Educación emocional e en valores: asembleas de clase semanal, reflexión sobre as actitudes positivas e curtametraxes ou libros para educar en valores.	X	X	X	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Rutas urbanas	Visita á Praza de María Pita		X	X
Os menores e o consumo	Orientar ao alumnado hacia un consumo consciente e responsable	X	X	
A Coruña ambiental: Vexo Vexo	Visita Laguna Eirís		X	X
Xogos e Historias para crecer en igualdade	Obradoiro na aula		X	X
Casa das Ciencias	Visita á Casa das Ciencias	X	X	

Observacións:

Ademais das actividades que oferta o Concello participaremos en todas as actividades e conmemoracións propostas polo Equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares (o Magosto, o festival de Nadal, o día internacional dos dereitos do neno...) as actividades propostas polo Equipo de Dinamización lingüística (día de Rosalía de Castro...) e as actividades propostas polo equipo de biblioteca.

Ao longo do curso poderán introducirse máis actividades dependendo da oferta e sobre todo dos intereses dos nenos e nenas.

O teatro e o concerto quedan pendentes das ofertas que se reciban ao longo do curso.

A Casa das Ciencias e as actividades do Concello non teñen especificado un trimestre concreto debido a que non hai datas aseguradas.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Adaptouse a programación didáctica ás características do alumnado, atendendo á diversidade do grupo.
Mantívose a motivación do alumnado ao longo das actividades propostas en cada unidade didáctica.
A secuenciación dos criterios e os mínimos de consecución na unidade favoreceron a súa correcta adquisición.
Os instrumentos de avaliación foron axeitados e coherentes cos criterios de avaliación.

Metodoloxía empregada
Conseguíuse a participación activa do alumnado.
Empregáronse estratexias metodolóxicas e procedementos de autoavaliación e reflexión das propias aprendizaxes no grupo.
Proporcionouse ao alumnado unha retroalimentación de como evoluciona o seu proceso de aprendizaxe.
Utilizáronse de forma eficaz as TIC nas actividades correspondentes.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Os recursos seleccionados foron axeitados para o correcto desenvolvemento das actividades propostas.
Medidas de atención á diversidade
Os recursos e puntos de partida foron variados, da contorna próxima e adaptados ás características do alumnado.
Tivéronse en conta as características do grupo para planificar os espazos, tempos e agrupamentos.
Clima de traballo na aula
Mantívoase un clima de seguridade e confianza na aula.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Fomentouse a comunicación e a participación activa das familias na vida da escola.
A coordinación docente foi axeitada para o seguimento das programacións e a detección, análise e resolución de dificultades.
Outros
Nas saídas didácticas (actividades complementarias ou extraescolares, de ser o caso) a planificación foi axeitada en canto a tempo, climatoloxía, desprazamento, as actividades propostas...

Descrición:

Estes indicadores de logro serán revisados e aplicados ao final de cada unha das unidades didácticas, posto que entendemos a programación como un documento aberto e necesariamente flexible ao longo do curso académico. Así, resultaría insuficiente realizar unha revisión trimestral, posto que se poden detectar carencias antes. Así, tras cada unidade didáctica, realizarase unha reflexión a partir destes indicadores de logro. Aqueles indicadores de logro onde se considere que non se acadou o mínimo de consecución porán en marcha un mecanismo de revisión e análise para mellorar na seguinte unidade didáctica. Ao final de cada trimestre, realizarase unha valoración global do proceso de ensino e a práctica docente, valorando os mecanismos de revisión e mellora aplicados e destacando os aspectos nos que sexa necesario incidir, de cara ao seguinte trimestre, para mellorar.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A programación é un elemento flexible, que debe adecuarse á realidade do alumnado, polo que se introducirán melloras ao longo da súa posta en práctica. Teranse en conta os seguintes indicadores:

- Responder as características do alumnado da aula.
- Resultar útil para o uso docente na aula.
- Seguimento da temporalización.
- Consecución dos niveis mínimos de logro dos contidos de aprendizaxe traballados.
- Prever mecanismos de recuperación, repaso, ampliación e reforzo.

- Modificarse en función das necesidades de docencia ou aprendizaxe sen perder coherencia.
- Presentar unha coherencia gradual lóxica dos obxectivos, contidos, criterios de avaliación ao longo do seu desenvolvemento.
- Dispoñer de mecanismos de revisión e de mellora.
- Realizar revisións periodicamente.
- Responder aos centros de interese do alumnado do grupo.
- Establecer relacións coas actividades extraescolares e complementarias.

Unha vez analizados estes indicadores, realizaranse modificacións na programación, reflectidas no seu caso no apartado de seguimento das programacións da aplicación Proens, que poden supoñer:

- Cambios nas metodoloxías empregadas.
- Cambios nos procedementos e instrumentos de avaliación.
- Modificacións na temporalización.
- Deseño de medidas para atender ás dificultades presentadas e á diversidade xeral da aula.

9. Outros apartados